

De ruimte tussen ons

Deel 4

Twee weken later. Alice en Livia zijn onverwachts met de vader van Alicia meegereden naar Florence. Herman heeft de auto van zijn vader geleend en is nu met Floor en Stans onderweg naar hen toe.

Herman stuurt met één wijsvinger de Audi 100 over de snelweg.

‘Fijn dat je toch op tijd weg kon Floor,’ hij grijnst. Stan staart naar buiten.

‘Ik zoek de wegenkaart van Duitsland,’ Floor rommelt wat in het dashboardkastje, ‘we gaan toch over Geneve?’

‘Zoek jij dat even uit, Stan?’ vraagt Herman in de spiegel kijkend, ‘Vrouwen en kaarten, je weet wel’.

Stan negeert zijn blik en blijft naar buiten kijken, verdiept in de muziek op zijn walkman.

Velvet Underground. Floor heeft ondertussen de kaart gevonden.

‘Ah, je hebt je keuze al gemaakt, zie ik,’ zegt Herman. We gaan dus over Duitsland!

‘Ja, dat zie je toch,’ antwoordt Floor. Herman haalt z’n schouders op.

‘Hoe is het eigenlijk met je statistiek afgelopen?’ vraagt Stan vanaf de achterbank. Herman kijkt Stan via de achteruitkijkspiegel onderzoekend aan.

‘Scheisze! Ik mis een stuk van de kaart,’ Floor graait nog wat in het kastje.

‘Nou, vertel?’ zegt Herman dan, ‘wat heeft GG ervan gemaakt?’

Floor krijgt een kleur, kijkt naar de kaart op haar schoot.

‘Dat ging best goed.’

‘Hoezo best goed?’ Herman draait zijn hoofd even naar Floor.

Het blijft stil. Wanneer Floor ziet dat er een cassettebandje uit de radio hangt duwt ze dit erin. De Bee Gees schallen uit de gepolitoerde deurboxen van de Audi.

‘Oh god, nichtenmuziek,’ mompelt Stan. Floor kijkt schuin naar Herman, ze ziet hoe zijn knokkels rond het stuur wit worden. Het is druk op de Autobahn. Herman rijdt op de linker rijbaan.

‘Het is muziek van mijn vader,’ zegt hij.

De schemering valt in, er wordt zwijgend gerookt. Floor draait shaggies voor Herman.

‘Zullen we ergens een Schnitzel scoren,’ vraagt hij, ‘ik heb honger en lust wel een jointje.’ Floor schiet overeind.

‘Heb jij hasj bij je? Lul, Weet je dat de Duitsers niet mals zijn als ze je pakken, waar heb je het verstopt, de douane had wel honden kunnen hebben.’

‘Het is toch goed gegaan, maak je niet druk.’ antwoordt Herman, ‘Ik wilde jullie niet medeplichtig maken, dan konden jullie onschuldig kijken.’

‘Ik wil die troep voor de Zwitserse grens uit de auto hebben,’ de stem van Floor klinkt kil.

‘Waar gaan we eigenlijk slapen?’ klinkt het vanaf de achterbank. ‘Ik heb een slaapzak bij me.’

‘Ik niet,’ zeggen Herman en Floor tegelijk.

Wat later stuurt Herman de wagen richting een Rastätte, waar hij de auto stilzet in een smalle ruimte tussen twee vrachtwagens. Samen lopen ze het drukke restaurant in en vinden een plekje aan een van de beige formica tafels met daarin bruine brandgaten, er hangt een dikke mist van sigaretten. “Greife lieber nach HB dann geht alles wie von selbst” zegt het reclamebord boven het buffet. Een vriendelijk rokend mannetje kijkt gelukkig het restaurant in. Floor eet een omelet met champignons, Herman een Schnitzel en Stan kauwt lusteloos op een frietje.

‘Nooit van het rapport van Rome gehoord, van dierenwelzijn, van slachterijen, van de energievretende productie van dierlijke eiwitten?’ Stan richt zijn blik op het bord van Herman die tegenover hem zit en die erin slaagt tegelijkertijd te roken en te eten.

‘Dat rapport van Rome. Die milieuclub bedoel je. Die zure regen zeikerds.’ Stan kijkt naar Floor, hoopt steun te vinden. Geen reactie.

‘Hoe groot is die slaapzak van jou, laten we het daar eens over hebben. Kunnen we daar met z’n drieën in?’ Floor lacht

‘Nee, misschien wel eronder.’

Herman leunt achterover in de rode skai-lerenbank.

‘Ja, dat bedoel ik. Pa heeft trouwens meestal wel wat plaids in de kofferruimte liggen. Laten we een paar flessen bier meenemen.’

Plotseling springen de TL lichten in het restaurant aan. Vrachtwagenchauffeurs staan op en lopen naar hun wagens.

‘Laten we gaan,’ zegt Stan. ‘Ik ben moe, we gaan in de auto slapen, er zit niets anders op.’

‘Ik koop nog snel wat bier,’ Herman stapt naar de bar.

‘En jij, Herman,’ klinkt het vanaf de achterbank, waar Floor ligt onder haar plaid en nog een shagje rookt. ‘Hoe ziet jouw leven er over vijftien jaar uit?’

De gele lampen van de parkeerplaats, het geraas van het verkeer op de snelweg, de doorrookte stem van een vrachtwagenchauffeur die zijn collega een “gute Nacht” wenst, maken de sfeer in de auto intiem. Als drie kinderen op hun eerste kampeervakantie luisteren ze naar de geluiden van buiten.

Herman huivert, draait zijn raampje omhoog.

‘Ik ben in ieder geval niet gescheiden.’

Een portier wordt luid dichtgeslagen.

‘Daar heb ik te veel ellende van gezien. Dat doe je je kinderen niet aan. Nooit.’ Stille, de sfeer die zojuist nog licht en genoeg in zichzelf was, wacht nu op een antwoord, op een vervolg.

‘Maar goed, ik woon op de Apollolaan, in de kamer staat een glimmende Steinway. Mijn partner heeft een praktijk aan huis. Ik heb veel verdiend. Sorry Stan, ik wil rijk worden. Ik werk op het kantoor van mijn vader als fiscaal jurist. Bedrijfsovernames zijn mijn specialisatie. Dat is de toekomst, alle kleintjes gaan eraan. Weg met de Végés, de Vivootjes. De grote jongens komen, en dan hebben ze ons nodig om hun zaakjes te regelen.’

‘En je kunstgeschiedenis dan?’ Stan zoekt de stukken van de kaart bij elkaar die in flarden op de vloer liggen.

‘Daar stop ik mee. Eerst mijn kandidaats halen, dan de rechtenstudie. Pa wil me op kantoor, het is voor mij de kortste weg.’

‘En dat wil je je leven lang doen? Rijk worden?’

‘Na vijftien of twintig jaar trek ik me terug, dan begint mijn echte droom.’

‘Vertel,’ Floor buigt zich vanaf de achterbank tussen de voorste stoelen door naar voren.

‘Dan ga ik weg, naar een warm land, Ibiza, Goa, Alanya, het liefst Griekenland en daar een strandtent beginnen, zon, zee, duiken’.

‘Dus net als Floor, ga je er vandoor?’

‘Dat rijmt,’ lacht Herman, ‘maar nee Stan, ik ga er niet vandoor, ik ga niet scheiden, nooit, ik zal vechten voor mijn relatie. Whatever happens.’

‘Ik ga slapen,’ zegt Floor, ‘maar eerst even plassen.’

Deel 3

‘Jee, zo’n makkelijke lift heb ik nog nooit gehad,’ zegt Floor lachend, ‘heel aardig van je. Maar ik weet nog niet wanneer ik weg kan.’

Iedereen kijkt verbaasd naar Floor.

‘Je hebt over twee weken vakantie,’ reageert Herman, ‘wat houd je dan tegen? Ik wil dan meteen weg!’

‘Wij willen dan ook vertrekken,’ roepen Alice en Livia, ‘kunnen wij met je meerijsen?’

Herman kijkt nors.

‘Jullie zouden toch naar Spanje gaan?’

‘Niet meer, de vader van Alice heeft ons uitgenodigd op zijn boerderij vlak bij Florence. Hij wil met zijn nieuwe vriendin een maand naar Marokko.’

‘En wij mogen dan in die tijd op zijn huis passen,’ vult Alice aan.

‘Mogen jullie daar ook logés hebben?’ vraagt Herman zich naar hen draaiend, zijn ogen staan nu wijd open, er ligt een glimlach om zijn mond.

‘Dat kan,’ antwoordt Alice, ‘het is een groot huis met vier slaapkamers.’

‘En er is een zwembad!’ roept Livia bijna juichend uit.

‘Klinkt goed,’ zegt Herman, ‘en het is dus vlak bij Florence? Omdat ik mijn scriptie wil schrijven over de bouw van de Duomo, zou het ideaal voor me zijn om daar een tijdje te zitten.’

Terwijl Herman met Alice en Livia over Florence, zijn scriptie en de boerderij praat, kijkt Floor voor zich uit. Haar blik is gesloten. Het gebeurt niet vaak dat niemand zich met haar bemoeit.

Hoewel de versiertruc van Herman hem nog steeds niet lekker zit, is Stan opgelucht dat Herman in ieder geval niet alleen met Floor naar Italië gaat. Hij kijkt bezorgd haar kant uit en vraagt zich af waarom ze zich zo afzondert en waarom ze niet meteen kan vertrekken. Omdat hij weet dat ze persoonlijke vragen afweert en nu wel erg lang stil is, besluit hij kort te informeren wanneer ze dan wel weg kan. De anderen kijken op en onderbreken hun gesprek.

‘Ja, Floor, wanneer zou je dat weten? Kunnen we misschien wel met ons vieren naar Florence gaan!’ zegt Alice.

Stan wil eigenlijk ook mee, maar durft dat niet te zeggen. Hij had verteld dat hij een paar weken in een strandtent ging werken. Bovendien zouden er vast geen vijf mensen in de auto van Herman passen. Hij hoort Floor nu zeggen dat ze een afspraak met de coördinator van het practicum heeft om te vragen of ze een extra opdracht kan krijgen.

‘Je had daar toch een voldoende voor?’ ontglipt hem.

‘Ja, een 6.’

‘Dan ben je toch klaar met dat vak?’

‘Een 6 is niet voldoende voor een cum laude’, legt Floor uit. ‘Ik zat in een groep waarin twee dozen niets uitvoerden, echte meelifters. Eerlijk gezegd denk ik dat ze niets van de statistiek snapten. En Jan werd halverwege ziek, dus moesten Erik en ik eigenlijk al het werk doen. En we hadden best een hoger cijfer kunnen krijgen, als Erik ons werkstuk een dag later had ingeleverd. Had ik het nog goed kunnen doorlezen en verbeteren. Ik had dat nog zo gevraagd. Maar ja, ik was iets langer weg omdat ik naar een concert was en hij durfde niet langer te wachten, wilde ervan af zijn, denk ik. Toen hebben we allemaal een 6 gekregen.’

‘Pff, daarvoor zou ik mijn vakantie niet opofferen,’ reageert Herman.

‘Met wie ga je nu bespreken of je een extra opdracht kan krijgen?’ vraagt Livia. Zij heeft ditzelfde practicum gedaan.

‘Ik heb een afspraak met Gerard Wever.’

‘Met GG’, lacht Livia.

‘Hoe zo, GG?’, zegt Floor met gefronste wenkbrauwen. Ze is duidelijk niet blij met de reacties van haar vrienden.

‘Geile Gerard,’ antwoordt Livia giechelend. Alice lacht hard met haar mee.

‘Wist je dat niet?’ zegt ze. ‘Ik ken meiden die met een open geknoopt bloesje van een onvoldoende een voldoende konden maken.’ Ze laat haar blik keurend over Floor glijden.

‘Als je je best doet, heb je misschien niet eens een extra opdracht nodig.’

Deel 2

Even hangt er een ongemakkelijke stilte boven het groepje. Stans wangen zijn rood aangelopen. Hij kijkt de kring rond en schraapt zijn keel.

‘Maar dat bestaat niet ... Eh, dat kán niet. Alles wat je zegt is ... Dat ben jij helemaal niet!’ Hij struikelt over zijn woorden.

Floor geeft geen krimp, dooft haar sigaret en kijkt voor zich uit. De vrienden kijken naar de aangeslagen Stan.

‘Wel, wat een heldere analyse, Stan!’ zegt Alice.

‘Sorry,’ zegt hij hoofdschuddend.

‘Laat ons jouw toekomst eens horen,’ oppert Alice.

Stan zucht, gaat met vragende ogen de kring rond en bijt aan zijn nagels. Hij is de toberd in zijn vriendenkring. Zijn ietwat zorgzame en nerd-achtige inborst is te herkennen in zijn fantasieloze kleding en de stereotiepe ronde bril op zijn neus. Hij is verzekerd van de warme sympathie en de bijna onvoorwaardelijke steun van zijn vrienden.

‘Goed dan. Na mijn kandidaats specialiseer ik mij in agro-biologie, hoop ik een baan te hebben in de ontwikkeling van de landbouw, ik krijg twee kinderen en ik ben gelukkig getrouwd met mijn grote liefde.’

Enkele vrienden maken een sissend geluid.

‘Grote liefde?’ zegt Alice. ‘Toe maar! Vertel eens iets over haar?’

Stan voelt klam zweet op zijn rug en zijn wangen slaan opnieuw rood uit.

‘Ze is heel mooi, heel intelligent, een perfecte vrouw.’

Herman vraagt: ‘Wat doet ze voor werk?’

‘Ze is therapeute,’ zegt Stan.

Enkele kijken tersluiks naar Floor.

‘En hoe mooi is deze perfecte vrouw...?’ dringt Herman aan.

Stan voelt zijn maag samenkrimpen.

‘Ze is beeldschoon, prachtige groene ogen. De enige smet is een litteken in haar linker oorlel, maar dat blijft meestal verborgen onder haar prachtige, lange haar...’

Zoals gewoonlijk is de groep later de stad in gegaan om te drinken en plezier te maken. Floor gaat niet mee. Na enkele kroegen belanden ze in een rustig café waar zij elkaar beter kunnen verstaan. Stan zit naast Livia.

‘Heb jij nog met Floor gesproken?’ vraagt hij.

‘Jawel.’

‘En? Waarom kwam ze met dat idiote verhaal aanzetten?’

‘Ze zei niet zoveel, je weet hoe ze is. Maar ze beweerde dat ze het meende. Ze neemt nu dan wel afstand van de zeden en gewoonten van haar chique familie, maar ze koestert geen illusies over haar toekomst. Ze beweert dat alles erop wijst dat het zal gaan zoals ze vanmiddag vertelde. Al dat geld, al die kunst, die welgemanierdheid en al die zekerheden van een goed opgeleide, intellectuele familie.’

Livia buigt zich over naar Stan en zegt, met een samenzweerderig lachje: ‘Die veiligheidsspeld is een teken van verzet en tegelijkertijd een symbool van haar toekomst.’

Verbluft staart Stan voor zich uit. Hij probeert de beelden die door zijn hoofd tollen te ordenen. De dwingende rol van de familie, dat herkent hij wel. Zelf heeft hij zich met zijn studiehoofd ook ontworsteld aan zijn ouders en de rest van de familie, waar de ambities doorgaans blijven steken bij bescheiden kantoorbanen en die hem intellectueel geen uitdagingen kon bieden. Dat heeft hem een voorsprong gegeven die niet valt terug te draaien. Bij Floor ligt dat natuurlijk anders. Je kunt moeilijk je goede manieren achter je laten, moeilijk het aangeleerde gemak waarmee je je in gegoede kringen beweegt laten varen. Maar je nestelen in een statig pand met oprijlaan, je omringen met een Steinway, een hooggestemde bibliotheek en een crèmekleurige sportwagen... dat is een doelbewuste keuze om je te manifesteren als een lid van de upper class. En dan: gescheiden! Dat weet ze nu al! Gescheiden als doel? Als bewijs van onafhankelijkheid? Om je decadente leven te etaleren? Het gemak waarmee zij haar principes lijkt te verloochenen staat hem tegen. Of denkt zij dat zij niet geschikt is om een echte relatie aan te gaan? Tegelijkertijd laait zijn verlangen naar haar nog heftiger op.

Het is al tegen twaalfen als Floor alsnog het café komt binnenlopen. Stan voelt een scherpe opwinding in zijn maag. Hij aarzelt, maar besluit toch naast haar te gaan zitten.

‘Ik heb me tijdens onze sessie te veel laten meeslepen. Het spijt me.’

Floor glimlacht.

‘Je bent dus verliefd,’ zegt zij.

‘Tja...’

Hij kleurt weer vuurrood en houdt zijn handen voor zijn ogen. Floor lacht en geeft hem een por in zijn zij.

‘Kom op, Stan. Geeft niks. Je bent een engel. Je redt het wel.’

Stan opent zijn mond, maar weet absoluut niets terug te zeggen. Hij kijkt naar haar groene ogen en schudt zachtjes zijn hoofd. Nog vóór hij zijn gedachten kan beteugelen en iets zinnigs kan zeggen vallen Alice en Livia op de stoelen naast hen neer. Alice slaat haar armen om Stans’ nek.

‘Arme schat. We sleuren je er wel doorheen!’

Het is al weken mooi weer. De vakantie staat voor de deur. Veel van de vrienden gaan naar hun ouders of in ieder geval terug naar waar ze vandaan komen. De achtergebleven groep hangt regelmatig op het grasveld bij de universiteit. Ze zijn te loom voor serieuze praat en ze vertellen over hun vakantieplannen.

Floor laat zich ontvallen dat ze naar Italië gaat.

‘Op zoek naar een huisje in de bergen?’ plaagt Herman, die de laatste tijd opvallend veel interesse in haar toont. Stan spitst zijn oren.

‘Uiteraard,’ zegt zij met een glimlach om haar mond.

‘Hoe ga je daarnaartoe?’ vraagt Herman. Hij heeft een eendags-baard, een bonkige tors onder zijn vale T-shirt. Zijn bruine benen steken uit een korte kakibroek. Floor haalt haar schouders op, leunt verder achterover en richt haar gezicht met gesloten ogen op de zon.

‘Liften, denk ik.’

Herman is wat naar haar opgeschoven en in kleermakerszit naast haar gaan zitten.

‘Ik kan je ook brengen,’ zegt hij.

Stan versteent.

Deel 1

Een voor een schetsen ze hoe hun leven eruit zou zien over 15 jaar, als ze ongeveer 35 zijn. Waar en met wie ze zouden wonen, wat voor werk ze zouden doen, wat hun hobby’s zouden zijn, hoe hun sociale leven eruit zou zien, of en hoeveel kinderen ze zouden hebben. Het leven ligt als een onbeschreven blad voor hen, alles is nog mogelijk. Floor schenkt haar glas bij en draait een sjekkie. Het is zo’n avond waarvan ze hoopt dat er geen einde aan komt.

‘Jouw beurt, Floor’.

Ze reikt naar de aansteker, steekt haar sjekkie aan, inhaleert en kijkt de groep rond. De kohl onder haar ogen is uitgelopen, de blik wat troebel, maar haar lichtgroene ogen zijn betoverend onder haar donkere doorlopende wenkbrauwen. Haar korte haar is met gel omhooggewerkt en heeft een rode gloed door de henna. In haar linkeroorlel hangt een veiligheidsspeld. Ze draagt een mosgroen oversized overall uit de legerdump, in de taille bijeengehouden met een riem, de bovenkant nonchalant openhangend. Een wit herenhemd eronder. Geen BH waardoor de vorm van haar kleine borsten en tepels zichtbaar zijn. Haar huid is ook in de winter nog bruin, maar haar gezicht is bleek van

vermoeidheid. Opeens is het stil. Je hoort het tikken van de kachel. HenkJan heeft last van de rook en doet een raam open. Als hij weer zit begint ze.

‘Ik heb een goedlopende psychotherapiepraktijk aan huis, in zo’n bijgebouwtje van een statig herenhuis van voor de oorlog, met een vijver in de tuin en hoge bomen langs de oprijlaan. Als een cliënt aan komt rijden hoor ik het geknerp van de banden op de kiezels. De boekenkast is gevuld met boeken van Freud. ‘s Avonds speel ik sonates van Bach op mijn Steinway. Ik rij een crèmekleurige Mercedes Benz sportwagen met open dak, mijn lange haar in een doek gebonden. Mijn vakanties breng ik door in Italië, in een klein huisje op de berg dat ik zelf verbouwd heb. En ik speel nog steeds met het idee romanschrijver te worden...’

‘En de liefde?’ vraagt Stan, terwijl hij zo neutraal mogelijk probeert te kijken. Vanaf de eerste dag dat hij met haar in de collegebanken zat was hij verliefd op haar, maar ze lijkt niet op die manier geïnteresseerd in hem of in andere medestudenten. Ze zakt met hen door, ze hebben diepe gesprekken, kaarten, dansen in de disco. Maar als een van de mannelijke studenten haar thuis wil brengen na een lange avond stappen bedankt ze daar vriendelijk voor, en fietst ze alleen de nacht in. Of zegt ze dat ze nog even blijft, en schuift aan bij de bar, tussen de stamgasten. En neemt dan zo’n gast mee naar haar kamer, voor een nacht. Na een concert verdwijnt ze met de bandleden in de kleedkamer en zien ze haar niet meer. En dan is er die vakantieliefde uit Italië die soms naar Amsterdam komt, of waarmee ze naar een concert gaat in London of Berlijn. Het maakt hem angstig dat ze dan alleen gaat liften, maar ze lijkt zich nergens om te bekommeren. Alsof ze uit is op haar eigen zelfdestructie. Maar drugs gebruikt ze niet, zoals de anderen. Geen heroïne. Geen speed. Zelfs geen joints.

‘Ik heb twee kinderen, en ben gescheiden,’ besluit ze haar toekomstvoorspelling.